

مرکز مجاز امام صادق (علیه السلام)

اصول الفقه (مباحث الفاظ)

واجب تعبدی و توصلی ۷

جلسه ۶۳

استاد نجارزاده

نتیجه

موضع اختلاف: اصولیون بر سر اینکه وقتی شک بر سر واجبی ایجاد شود که آیا اصل اولیه تعبدی است یا توصلی اختلاف نظر دارند.

گروه اول: اصل در واجبات را تعبدی می‌دانند؛ مگر اینکه دلیل بر عدم دخالت قصد قربت در مأموریه باشد. در اینجا مرجع، اصاله الاحتیاط است و این اصل اقتضای تعبدیت دارد.

گروه دوم: اصل در واجبات را توصلی می‌دانند؛ البته با تمسک به اطلاق مقامی. مأمور به می‌تواند واجب را بدون قصد قربت انجام دهد و با این کار، امر از ذمه او ساقط می‌شود.

اگر قید دخیل در غرض باشد، حتما باید آن را در مأموریه، به عنوان قید اخذ کرد و الا خیر، البته این در جایی است که بتوان آن را در مأموریه، اخذ کرد؛ مانند تقسیمات اولیه‌ی واجب.

اطلاق مقامی: مولی اگر قید قصد قربت برای او معتبر باشد؛ در دلیلی که امر اول را گفته نمی‌تواند قید را بیان کند بلکه در امر دومی که (متمم جعل) از مأمور به خود بخواهد مثلا در امری بگوید صل و در امر دیگری قصد قربت را بیان کند.